

INNOWACJA PEDAGOGICZNA

„WSZYSTKO GRA”

Muzyka źródłem wiedzy i satysfakcji dzieci.

Autor

mgr Małgorzata Drawc

- Rodzaj innowacji:** Innowacja organizacyjno – metodyczna.
Termin realizacji: Od 1 listopada 2019 r. do 30 maja 2020 r.
Miejsce realizacji: Szkoła Podstawowa im. A. Mickiewicza
w Chwaszczynie

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
I. Podłoże i idea wiodąca innowacji.....	4
II. Rodzaj i zakres innowacji.....	9
III. Cele innowacji.....	9
IV. Treści programowe.....	10
V. Formy i metody pracy.....	11
VI. Przewidywane osiągnięcia.....	12
VII. Ewaluacja.....	12
Bibliografia	13

WSTĘP

Wiek przedszkolny jest okresem największych zmian zachodzących we wszystkich sferach rozwoju dzieci. W przedszkolu spędzają większą część dnia, dlatego ważne jest zapewnienie im optymalnych warunków do rozwoju i samorealizacji. Twórczość dzieci staje się źródłem radości, wspaniałej zabawy, zaangażowania, a przede wszystkim jest podstawową formą zdobywania wiedzy o otaczającej rzeczywistości. Dlatego też, obserwując wielką radość oraz zainteresowanie dzieci wszelkimi prowadzonymi działaniami, a w szczególności muzyką oraz jej elementami; jak śpiew, taniec, spontaniczne muzykowanie na instrumentach, aż do aktywnego słuchania muzyki klasycznej, powstał zamysł opracowania niniejszej innowacji. Przyczyni się to do podniesienia skuteczności kształcenia kompetencji kluczowych. Jednocześnie założenia podstawy programowej zostaną wzbogacone o nowe treści, które będą nie tylko przydatne i praktyczne, ale przede wszystkim inspirujące dzieci do aktywności.

Zajęcia muzyczne oraz te zajęcia dydaktyczne, które bezpośrednio wynikają z realizacji tematu dnia, cieszą się wielkim zainteresowaniem dzieci. Ich aktywne uczestnictwo staje się wspaniałą zabawą, co z kolei pomaga w budowaniu pozytywnego obrazu „własnego ja”. W ten sposób wspomaga się również terapię logopedyczną, koordynację słuchową, ruchową i głosową i ich połączenia oraz lateralizację, motorykę małą i dużą, oraz ogólną sprawność umysłową i poszerzają zdolności muzyczne. Dzieci uczą się samodzielnej pracy, jak i współdziałania w grupie.

Jest mnóstwo niewymiernych korzyści płynących z percypowania muzyki; od wspierania zmysłów; współdziałanie pomiędzy dotykiem, słyszeniem i widzeniem, poprzez aspekt wychowawczy muzyki: kształtowanie kultury muzycznej, rozwijanie umiejętności słuchania, rozumienie własnych emocji, poznawanie obyczajów i warunków życia; rozbudzanie zainteresowań i sympatii do ludzi, budowanie umiejętności wypowiedzenia się, doświadczania piękna, rozwijanie poczucia więzi grupowej, samodzielności itp. Bliski kontakt z muzyką staje się dla dziecka źródłem pomysłowych działań, bogatych poszukiwań. Jego osobowość kształtowana jest harmonijnie i wielostronnie, co może inspirować do nowego spojrzenia na świat. Dla czego więc zdając sobie sprawę z właściwości muzyki nie wykorzystać jej na zajęciach? Podczas dotychczasowej pracy, zauważyłam, że dzieciom brakuje zajęć rytmicznych, a pojęcie muzyki klasycznej jest często zupełnie im obce. Melodie i rytmizowane teksty łatwiej zostają w naszej pamięci. Muzyka dla mnie jest wszystkim, więc chcę tak pracować wykorzystując moją pasję, aby dzieci były szczęśliwe i zadowolone z całej swojej pracy. Uważam, że w ten sposób dotrę z wszelkimi informacjami szybciej i skuteczniej, wykorzystując do tego celu wszelakie zajęcia muzyczne. Zdjęcia muzyczne oprócz atrybutów, o których wszyscy słyszeli są najskuteczniejszą metodą radzenia sobie z hałasem, dyscypliną i znużeniem podczas zajęć.

I. PODŁOŻE I IDEA WIODĄCA INNOWACJI

Ideą wiodącą innowacji jest połączenie wszystkich obszarów podstawy programowej wychowania przedszkolnego i rozszerzenie ich o aspekty edukacji muzycznej prowadzonej w oddziale przedszkolnym, a także wprowadzanie zajęć rytmicznych w wymiarze 30 minut, 1 raz w tygodniu. Holistyczne podejście do nauczania dzieci podczas proponowanych zajęć w ciepłej i pogodnej atmosferze przyczyni się do rozwoju kompetencji kluczowych i osiągnięcia wielu opisanych korzyści dla dzieci 4 i 5 letnich z grupy 0D.

Muzyka jest czymś pięknym, jest jak magia, pozwala nam przenieść się w inny świat, daje niesamowite uczucia, jest lekarstwem w sytuacjach problemowych. Wpływa na psychikę człowieka poprzez dźwięk. Struktury dźwiękowe składają się z różnych fal akustycznych o celowo dobranych częstotliwościach i amplitudach, a także ciszy pomiędzy nimi. Dźwięk muzyczny budzi różne reakcje emocjonalne u odbiorców. Przebiega przez narząd słuchu do wyobraźni oraz świadomości człowieka. Wyobraźnia stymuluje aktywność dziecka dając mu różne zadania słuchowe do wykonania. Jego uwaga zostaje skierowana na obiekty, dźwięki, odgłosy, sytuacje wywołując potrzebę odkrywania nowych wrażeń. Wpływ muzyki na rozwój ludzkiego organizmu od dawna zajmuje badaczy. Profesor Edwin Elias Gordon na podstawie swoich badań twierdził, iż każdy człowiek rodzi się z pewnymi uzdolnieniami muzycznymi, których utrzymanie należy do środowiska w jakim dziecko żyje. Posiada ono zdolność audiacji, czyli słyszenia i rozumienia muzyki. Gordon porównywał proces uczenia się muzyki do procesu uczenia się mowy; do około 4 roku życia trwa proces akulturacji, gdy dziecko reaguje nasłuchiowaniem. Następnie wydaje z siebie dźwięki, określane jako muzyczna paplanina oraz porusza się w sposób, który nie jest zależny od tego, co słyszy. Pod koniec tego stadium, porozumiewanie się dziecka jest reakcją na środowisko. W wieku od 2 do 3-5 lat następuje okres imitacji, czyli naśladownictwa. Dziecko odkrywa, że jego odpowiedzi są ważne dla dorosłego, jednocześnie zaczyna doszukiwać się podobieństw i różnic, w tym co śpiewa, recytuje od tego, co prezentuje rodzic, nauczyciel. Próbuje naśladować motywy tonalne i rytmiczne. Podczas ostatniego stadium audiacji tj. właściwej asymilacji (do 4-6 lat), dziecko uczy się koordynacji śpiewu z kierowaniem ciałem i płynnością ruchu. Zaczyna zwracać uwagę na dokładność śpiewania - indywidualnie bądź zbiorowo, a także próbuje wypowiadać się muzycznie - improwizować. Do wypowiedzenia melodii oraz rytmów używa sylab neutralnych, co umożliwia skupienie uwagi na treści piosenek bardziej niż melodii (nasz mózg może uczyć się tylko jednej składowej w jednym czasie).

Muzyka towarzyszy nam przez całe życie. Jest jedną z dziedzin sztuk pięknych, która wpływa na psychikę człowieka dźwiękami. Odpowiednio dobrana pobudza mózg, niezależnie od jej rodzaju. Daniel Levitin, który zajmuje się neurobiologią i muzyką, badając jej wpływ na mózg stwierdził, że muzyka jest oknem do ludzkiego umysłu. Uważał, że muzyka wspomaga socjalizację - rozwija więzi międzyludzkie. Podczas słuchania muzyki wewnątrz skanera zauważono, że rozświetlają się rejony mózgu, które odpowiadają za przytupywanie stopami i klaskanie dłońmi, czyli część kory motorycznej uaktywnia się nawet wtedy, gdy osoba leży, co wskazuje na istnienie związku ewolucyjnego między muzyką, a ruchem. Alfred Tomatis stworzył program stymulacji neurosensorycznej dla osób z zaburzoną uwagą słuchową, co powoduje różne trudności uczenia się. Metoda Tomatisa znacząco wpływa na poprawę zdolności motorycznych, emocjonalnych i poznawczych dzięki specyficznemu sposobowi przetwarzania muzyki i głosu. Po indywidualnej konsultacji specjalista tej metody przygotowuje specjalnie dobrany do zaburzenia program codziennych seansów dostosowanych do konkretnych potrzeb dzieci i dorosłych. Paivi-Sisko Eorole zajmował się oddziaływaniem wspólnego śpiewu (niezależnie, czy w chórze, czy na przykład podczas meczu), który według jego badań powoduje dużo radości, wywołując poczucie bliskości, stajemy się częścią jednej całości. Jest mnóstwo badań i naukowców zainteresowanych muzyką i jej wpływem na nasz organizm, na nasz mózg. Ulubiona muzyka, odpowiednio dobrana poprzez wyzwalanie dopaminy powoduje dobre samopoczucie. Oddziałując na pień mózgu może

wpłynąć na oddech, pracę serca, pobudzenie, emocje, wywołuje skojarzenia, rozwija wyobraźnię. Muzyka jako uzupełnienie terapii łagodzi ból, reguluje lub zmniejsza ciśnienie krwi, migreny, wyzwala endorfiny, stabilizuje oddech. Pomocna jest w leczeniu epilepsji, udaru. Pomaga radzić sobie z emocjami, wspomaga koncentrację, napięcie mięśni. Wpływa na postrzeganie innych ludzi, np. podczas przedstawienia/spektaklu wesoła muzyka spowoduje, że aktorzy będą odbierani jako osoby pogodne. Natomiast nauka gry na instrumencie wpływa na inteligencję werbalną, czyli strukturę porozumiewania się z otoczeniem. Alina Górniok – Naglik w książce pt.: „Muzyka, a rozwój małego dziecka”, przytacza badania dowodzące, że „uprawianie” muzyki wpływa pozytywnie na osiągnięcia w zakresie, gramatyki, ortografii, matematyki i wychowania fizycznego. Dzieci rozwijające talent muzyczny mają mniejsze trudności w nauce czytania, cechuje je lepsza sprawność manualna, lepsza wymowa oraz pamięć. Osiągają dobre wyniki w zakresie myślenia arytmetycznego i lepiej mają rozwinięte zmysły; następuje silna kooperacja pomiędzy słyszeniem, widzeniem i dotykiem.

Najbardziej popularną formą stosowaną podczas pracy z dziećmi jest piosenka. Dostarcza wiele radości, wyrabia postawę, kształtuje uczucia, wzmacnia aparat głosowy i kształtuje prawidłowy tor oddechowy. Podczas śpiewania dziecko ma możliwość świadomie uczestniczyć w zadaniu, śpiewaniu oraz zapoznać się z pojęciami: akcent, rytm, linia melodii, tempo utworu, dynamika, budowa piosenki. Dziecko śpiewając rozbudza aktywność językową, ćwiczy aparat artykulacyjny. Kształtuje słuch oraz wrażliwość społeczną i emocjonalną. Rozwija się w ten sposób dokładność, dyscyplina, słuch, umiejętności matematyczne; liczenie, grupowanie, porządkowanie. Dziecko może opisywać nastrój piosenki gestem, ruchem. Wprowadzając piosenkę np. o jesieni, utrwalamy nazwy, kolory, zwracamy uwagę na cechy charakterystyczne zmieniających się pór roku, rozmawiamy o przyrodzie, liczymy, zwracamy uwagę na odpowiednią dykcję. Uczymy cierpliwości i czekania na swoją kolej, zwracając uwagę na kolejne zagadnienia jak: akcent, linia melodyczna, tempo utworu, dynamika, nastrój, itp. Możemy stworzyć inscenizację do tekstu, integrujemy grupę poprzez grę na instrumentach wykonanych wcześniej przez dzieci, lub wykonać pracę plastyczną do melodii. W ten sposób zaczyna kształtować się świadoma percepcja utworu.

Dodatkową formą aktywności, którą chciałabym wdrożyć będą zajęcia rytmiczne, które przyczynią się do kształtowania u dzieci koordynacji ruchowej poprzez ćwiczenia fizyczne w połączeniu z bodźcami dźwiękowymi. Działania będą się odbywały przede wszystkim poprzez ruch przy muzyce, który będzie zintegrowany szczególnie z aktywnością matematyczną. Pomocna w prowadzeniu zajęć rytmicznych będzie metoda Emila Jacques Dalcroze'a, która opiera się na doświadczeniu muzyki i wyrażaniu jej oraz własnych emocji poprzez ruch (naturalna droga ekspresji). Dzieci poznają cechy dźwięków, m.in.; wysokość, czas trwania. Nauczą się odtwarzać i odróżniać rytm, tempo i metrum. Rozwiną gibkość ruchów, rozluźnią ciało. Z czasem dzieci będą potrafiły nazywać i różnicować dźwięki niskie i wysokie, ciche i głośne, wolne i szybkie. Zajęcia rytmiki rozwijają sferę artystyczną (m. in. wyobraźnię), emocjonalną oraz koncentrację uwagi, pamięć, koordynację, (słuchową, ruchową, głosową oraz ich połączenia) a także lateralizację. Wspomagają ogólny rozwój sprawności fizycznej (motoryka mała i duża) i umysłowej. Przygotowują dzieci do gotowości szkolnej. Uczą samodzielnej pracy i współdziałania w grupie. Kształtują i poszerzają zdolności muzyczne (m. in. poczucie rytmu). Wpływają na poprawną intonację dźwięków, emisję głosu oraz rozwijają wrażliwość estetyczną. Uwrażliwiają na odbiór zjawisk akustycznych z otoczenia, a także reakcje na wszelkie zmiany w nich zachodzące. Wykorzystują naturalną potrzebę dziecka do ruchu i śpiewu, czyli ulubione rodzaje działalności w wieku wczesnoszkolnym. Tematyka zajęć rytmicznych dostosowana będzie do obowiązującej tematyki zajęć danego miesiąca oraz będzie nawiązywała do ważnych świąt, wydarzeń i uroczystości.

Dla potrzeb innowacji zostaną dostosowane niżej opisane metody pracy z dziećmi.

1. Koncepcja Karla Orffa, to metoda, która składa się z dwóch elementów: słowa i dźwięku. Wychowywanie najmłodszych rozpoczyna się od rytmizowania imion, zabawek, roślin, itp. Natomiast dźwięk daje możliwość wprowadzenia do ćwiczeń akompaniamentu oraz melodii do zrytmizowanych tekstów używając własnego ciała, np.: klaskanie, tupanie, pstrykanie, a także wykorzystania instrumentów muzycznych - bębenki, tamburyny, marakasy, kastaniety, grzechotki z brzękadłami, etc. Orff wyszedł z założenia, że kulturę fizyczną dziecka można rozwijać w połączeniu z kulturą rytmiczno - ruchową i słowa. Szeroki wachlarz ćwiczeń i zabaw jest okazją do poszerzania umiejętności dzieci uzdolnionych oraz rozwijanie umiejętności muzycznych u dzieci „zaniedbanych”- jest to metoda dająca możliwości wyrównania strat muzycznych u takich dzieci. Metoda jest skierowana do wszystkich dzieci uczęszczających do przedszkola, szkół a nawet do dzieci niepełnosprawnych fizycznie, jak i umysłowo. Do walorów tej metody można zaliczyć: wszechstronność, powszechność oraz atrakcyjność. Koncepcja opiera się na 3 filarach:

1. Nacisk na kształcenie poprzez zabawę.
2. Rozwijanie muzykalności u dzieci od najmłodszych lat.
3. Wzajemne integrowanie oraz przenikanie się muzyki, słowa oraz ruchu.

2. Metoda Symboli Dźwiękowych według Barbary Kai. przeznaczona jest dla dzieci 5 i 6-letnich, które przejawiają opóźnienia rozwoju spostrzeżeń wzrokowych, słuchowych, opóźnienia rozwoju umysłowego, zahamowanie psychoruchowe lub nadpobudliwość psychoruchową. Terapia opiera się przede wszystkim na ruchu i muzyce. Na zajęciach stosuje się następujące grupy ćwiczeń:

- ćwiczenia ruchowe całego ciała w zakresie ruchów dowolnych i kontrolowanych oraz ćwiczenia stymulujące rozwój manualny,
- ćwiczenia rozwijające procesy myślowe, przede wszystkim analizę, syntezę i porównywanie,
- ćwiczenia relaksacyjne,
- ćwiczenia zespołowe umożliwiające współdziałanie.

Cele ćwiczeń ruchowych to ogólne motoryczne pobudzenie (ekspresja spontaniczna, ćwiczenia inhibicyjno - incytacyjne); kształcenie orientacji w schemacie ciała i przestrzeni. Cel interpretacji plastycznej utworów: rozwijanie wyobraźni dziecka, wrażliwości estetycznej; odreagowanie konfliktów. np. Na początku terapii dzieci ilustrują na dużych arkuszach papieru nastrój wysłuchanej muzyki (wesoła lub smutna) tylko za pomocą plam wybranego koloru. Następnie wyrażają na obrazkach pewne treści kojarzących się im z muzyką, a później próbują wyrazić interpretacje słownie. Natomiast poznawanie i operowanie symbolami dźwiękowymi ma na celu stymulację rozwoju umysłowego; rozwijanie procesów percepcyjnych. Ćwiczenia polegają na wprowadzeniu sześciu dźwięków: wysoki - niski, długi - krótki, głośny - cichy i przyporządkowaniu im umownych znaków graficznych.

Wysoki| - niski'

długi___ - krótki_

głośny0 - cichy o

3. Metoda gimnastyki Twórczej Rudolfa Labana nazywana jest również metodą improwizacji ruchowej. Dzieciom należy wyjaśnić, co mają robić, natomiast „jak robić”, to będzie wynikało z inwencji twórczej ćwiczących, ich pomysłowości, fantazji, doświadczeń ruchowych. Dzieci poznają nowe sposoby wyrażania siebie i swoich odczuć poprzez ruch własnego ciała zgodnie z rytmem muzyki lub własnej wyobraźni. Na zajęciach następuje integracja grupy. Dzieci uczą się przestrzegać norm i zasad współżycia grupowego. Poznają też różne gatunki muzyki, wyrabiają w

sobie nawyk wsłuchiwanie się w jej przesłanie, dostosowując się do poleceń osoby prowadzącej. Kształtuje to umiejętność reakcji na znaki umowne, symbole, rozwija poczucie rytmu, umiejętność swobodnego i spontanicznego wyrażania muzyki ruchem całego ciała, co w rezultacie usprawnia motorykę. Gimnastyka twórcza (ekspresyjna) eksponuje sprzężenie zwrotne między charakterem ruchu a przeżyciami i stanami psychicznymi. Tak np. pochylenie głowy, skłon całego ciała i trwanie w tej pozycji oznacza posłuszeństwo, pokorę, poddaństwo, szacunek lub smutek, senność. Wyprostowany tułów z podniesioną głową oznacza dumę itp. Tematy związane są z wycuciem własnego ciała, jego ciężaru (siły, energii) i czasu, wycucie przestrzeni, wycucie płynności ruchów i ciężaru (siły, energii) w przestrzeni i w czasie.

4. Metoda Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne wykorzystująca język ciała, a więc ruch, który pozwala na porozumienie się pomimo różnicy języka mówionego, czy poziomu intelektualnego rozmówców. Główne założenia tej metody to rozwijanie świadomości własnego ciała i otoczenia, usprawnienie sfery motorycznej, dzielenie przestrzeni z innymi osobami oraz nawiązywanie bliskiego kontaktu za pomocą zarówno ruchu jak i dotyku. Ponadto zajęcia prowadzone tą metodą pobudzają rozwój emocjonalny, społeczny i poznawczy dziecka. Tak samo jak Labana, autorka tej metody proponowała umiejscawiać ruch na osiach: przód – tył, prawo – lewo, góra – dół. Najistotniejsza jest świadomość własnego ciała, a zwłaszcza jego środka. Wiele dzieci z zaburzeniami rozwoju ma zaburzoną świadomość ciała, co uniemożliwia im prawidłowe kontrolowanie własnych ruchów.

5. Metoda Aktywnego Słuchania Muzyki Batii Strauss integruje różne formy aktywności: słuchanie muzyki, grę na instrumentach, taniec i śpiew z elementami pantomimy, dramy i różnych form plastycznych. B. Strauss propagowała muzykę klasyczną oraz ludową różnych krajów, którą poznawały dzieci przez aktywne słuchanie. Metoda polega na wykonywaniu przez dzieci prostych ruchów, gestów, płasów demonstrowanych przez nauczyciela podczas słuchanego utworu. W przypadku dzieci młodszych są to proste ruchy ilustracyjne, krótkie opowiadania związane z każdym utworem muzycznym. W trakcie aktywnego słuchania muzyki dzieci mimowolnie poznają strukturę utworu muzycznego, poprzez różnicowanie jego części, powtarzanie elementów. Zabawy rytmiczne są pierwszym etapem przygotowującym do wprowadzenia instrumentów perkusyjnych. Poprzez takie zajęcia dzieci uczestniczą w utworze muzycznym, „przenikają” do jego struktury i odbierają go w radosny sposób. Zmieniają role, mogą występować w roli współwykonawcy lub dyrygenta. Kształtują wyobraźnię dźwiękową. Poprzez atrakcyjność utworu mogą go wielokrotnie słuchać, bez uczucia nudy i znużenia. Uczą się zasad współdziałania dla osiągnięcia wspólnego celu, przestrzegania ustalonych reguł i ról oraz ćwiczą koncentrację.

6. Metoda Dobrego Startu Marty Bogdanowicz należy do metod terapii psychomotorycznej. Polega przede wszystkim na usprawnianiu funkcji wzrokowych, słuchowych i dotykowo-kinestetyczno - ruchowych oraz na ich wzajemnej integracji. Zajęcia wprowadzające, na które składają się ćwiczenia orientacyjno - porządkowe (marsz przy muzyce, różne sposoby powitania, zabawy ruchowe, ćwiczenia orientacji w schemacie ciała itp.), nauka piosenki i zabawa „zagadki językowe” w celu rozwijania kompetencji językowych (wyjaśnienie trudnych słów, rozmowa na temat treści piosenki, dzielenie słów na sylaby, głoski i litery itp.); Później następują zajęcia właściwe, które dzielą się na:

- Ćwiczenia ruchowe – zabawy ruchowe do treści piosenki; należy zacząć od ruchów całego ciała (motoryki dużej), a potem przejść do ruchów precyzyjnych, np. ręki (motoryki małej);
- Ćwiczenia ruchowo-słuchowe – angażują analizator kinestetyczny i słuchowy; dzieci mogą wystukiwać rytm słyszanej piosenki, rzucać do siebie woreczkami w sytuacji usłyszenia

wskazanego słowa w piosence itp.; można używać też innych pomocy np.: sznurki, szarfy, balony, kolorowe chusteczki, wstążki, gumy;

- Ćwiczenia ruchowo-słuchowo-wzrokowe – polegają na odtwarzaniu ruchem wzorów graficznych (figur geometrycznych lub liter) w rytm jednocześnie śpiewanej piosenki; po demonstracji wzoru dziecko uczy się polisensorycznie (wielozmysłowo) przez dotyk, słuch, wzrok i ruch, np. dotyka palcem po fakturze narysowanego wzoru, rysuje wzór palcem w powietrzu, rysuje go na tackach z kaszą itp.; Ćwiczenia usprawniają trzy analizatory – kinestetyczno-ruchowy, słuchowy i wzrokowy.

Przede wszystkim MDS przynosi radość dzieciom, a jak wiadomo, nauka przez zabawę daje najlepsze efekty kształcenia. Zajęcia końcowe mają charakter ćwiczeń relaksacyjnych (masaż, ćwiczenia oddechowe), wyciszających i wokalnie -rytmicznych.

II. RODZAJ I ZAKRES INNOWACJI

Zgodnie z nowelizacją Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 9 kwietnia 2002r. w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki (Dz.U. z 2002r. nr 56, poz. 506), która weszła w życie 1 września 2011r., opracowana innowacja ma charakter innowacji organizacyjno – metodycznej.

III. CELE INNOWACJI

CELE GŁÓWNE:

- Rozszerzenie oferty edukacyjnej.
- Wszechstronny rozwój dziecka.
- Kształtowanie umiejętności aktywnego słuchania muzyki i odważnego wyrażania siebie.
- Czerpanie przyjemności i satysfakcji z wspólnego muzykowania.
- Wzbogacanie i kształtowanie osobowości.
- Rozwijanie wyobraźni i inwencji twórczej.
- Podniesienie poziomu kultury muzycznej i ruchowej.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- Rozwijanie zdolności i zainteresowań muzycznych oraz wrażliwości muzycznej.
- Kształtowanie poczucia rytmu.
- Wyrabianie pamięci oraz wyobraźni muzycznej.
- Kształtowanie umiejętności pracy w zespole.
- Wskazanie wartościowego sposobu spędzania wolnego czasu.
- Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez odniesienie sukcesu.
- Doskonalenie umiejętności gry na instrumentach perkusyjnych.
- Rozwijanie umiejętności śpiewania.
- Poznawanie struktury utworu muzycznego, rozpoznawanie zmian w muzyce.
- Kształtowanie koordynacji wzrokowo- ruchowo- słuchowej podczas ruchowej i instrumentalnej inscenizacji do melodii.
- Doskonalenie percepcji słuchowej dzieci oraz słuchania muzyki.
- Poznawanie utworów muzyki klasycznej.
- Kształcenie umiejętności dostrzegania zmian tempa, dynamiki oraz wysokości dźwięku w muzyce.
- Kształcenie umiejętności ilustrowania muzyki ruchem, gestem i grą.
- Rozwijanie orientacji w schemacie ciała i przestrzeni.

- Rozwijanie umiejętności estetycznego i rytmicznego poruszania się przy muzyce.
- Rozwijanie umiejętności skupiania uwagi i współpracy z osobą prowadzącą.
- Kształcenie prawidłowej wymowy oraz sprawności manualnej.
- Rozwijanie umiejętności tworzenia prac plastycznych inspirowanych słuchaną muzyką.
- Wdrażanie do podejmowania indywidualnych działań i przezwyciężania lęku.
- Rozwijanie kompetencji kluczowych wynikających z realizacji podstawy programowej dla dzieci 4 i 5 letnich.

IV. TREŚCI PROGRAMOWE

- Nauka gry na wybranych instrumentach perkusyjnych; muzykowanie na tle różnorodnych utworów muzycznych.
- Improwizacje gry według pomysłów dzieci.
- Powtarzanie rytmów i gestów, ruchów podskok, galop, płaś.
- Słuchanie różnorodnych typów muzyki.
- Układanie tekstu, opowiadania do wysłuchanej melodii.
- Rozpoznawanie dźwięków i melodii: głośny – cichy, wysoki – niski, wesoly – smutny.
- Zapoznanie dzieci z wybranymi piosenkami, nauka śpiewania piosenek.
- Zabawy interpretacyjne – naśladowanie odgłosów przyrody.
- Ćwiczenia kształtujące prawidłową dykcję.
- Rozwiązywanie zagadek muzycznych, zagadek dźwiękowych.
- Określenie nastroju muzyki, jej tempa, natężenia.
- Wykonywanie ćwiczeń słuchowych, oddechowych, zabawy w „echo melodyczne”.
- Śpiewanie piosenek indywidualnie, grupowo, w zespołach.
- Tworzenie akompaniamentu do piosenek przy wykorzystaniu instrumentów w połączeniu z ruchem.
- Wykorzystanie własnego ciała do tworzenia dźwięków (tupanie, klaskanie itp.).
- Rozpoznawanie instrumentów muzycznych po ich brzmieniu.
- Zabawy odprężające, relaksujące przy muzyce.
- Próby wydobywania dźwięków z różnorodnych przedmiotów.
- Określanie budowy wysłuchanych piosenek (ilość zwrotek, refren, powtórzenia).
- Określanie ilości dźwięków następujących po sobie.
- Rozpoznawanie piosenek po wysłuchaniu melodii.
- Ilustracja ruchowa wysłuchanych utworów.
- Stworzenie „orkiestry instrumentalnej”.

Zabawy rytmiczno – ruchowe do utworów:

1. Country Dance – Georg Friedrich Haendel.
2. Fiesta Aymara - mel. Ludowa-Argentyna.
3. Galop komediantów Dimitri Kabalevski.
4. Taniec węgierski - Johannes Brahms.
5. Polka Italiano - Siergiej Rachmaninow.
6. Le Basque - James Galway-Marais.
7. Pizzicato - Leo Delibes.
8. Marsz turecki - Ludwig van Beethoven.
9. Marsz Radeckiego - Johann Strauss.
10. Moment Musicale - Franz Schubert.
12. Bavade - Ohrwurm Folkloreorchester
13. Taniec norweski -Edward Grieg.
14. Taniec pasterski, Taniec wieszczki cukrowej z baletu” Dziadek do Orzechów”
- Piotr Czajkowski
15. Wybrana Pastoralka.
16. Zaśnieżone miasta – Gromee, układ - rytmizacja i choreografia.
16. Jingle bells - układ choreograficzny.
17. Tańce ludowe – Krakowiak, Polka.

Podczas zajęć zostaną również wykorzystane piosenki z repertuaru dziecięcego związane z porami roku i przedszkolnym kalendarzem wydarzeń oraz wybrane pozycje zawarte w książkach: „Bajkowa podróż w krainę muzyki” B. Prasowska - Zeidler, „Muzyczna Akademia Przedszkolaka” M. Staniek, „W rytmie kroków i podskoków” K. Forecka - Waśko.

V. FORMY I METODY PRACY

Formy:

- Indywidualna
- Zespołowa
- Grupowa

Metody:

- aktywizujące (dziecko dzięki temu, że przeżywa to, co robi lepiej rozumie i zapamiętuje nowo poznane treści),
- praktyczne (dziecko w trakcie działania sprawdza wiadomości w praktyce),
- problemowe (dziecko samo rozwiązuje problemy, odkrywa nowe umiejętności),
- podające (dziecko przyswaja sobie wiedzę przekazaną przez nauczycielkę).

Nauczyciel w trakcie trwania zajęć dostosowuje działania do umiejętności dzieci. Dzieci są chwalone za samo podjęcie starań wykonania ćwiczeń, a nie za wynik.

Każde zajęcia rytmiczne zawierają w sobie różne rodzaje aktywności, a treści kształcenia przeplatają się ze sobą i się na siebie nakładają. Stałe elementy wprowadzające to: marsz, trucht w rytm muzyki, zmiana systemu ruchów związana ze zmianą dynamiki utworu, reagowanie na konkretną linię melodyczną, zabawa rytmiczna związana z tematem zajęć. W następnej kolejności ćwiczenia oddechowe, artykulacyjne oraz rozśpiewanie i nauka lub utrwalenie poznanej piosenki. Na koniec każdego zajęć następuje relaksacja w różnej formie.

VI. PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA

Dzieci:

- uczestniczą w utworze,
- odczuwają i przeżywają radość wspólnoty tworzenia,
- uczestniczą; wcielają się w role wykonawcy lub dyrygenta,
- kształcą wyobraźnię dźwiękową,
- odbierają atrakcyjność utworu mimo wielokrotnego słuchania,
- stosunkowo szybko osiągają zamierzony cel,
- grają na przedszkolnych instrumentach muzycznych,
- potrafią powtarzać proste rytmy i poruszać się zgodnie z usłyszonym rytmem,
- kształtują prawidłowy tor oddechowy i usprawniają narządy artykulacyjne,
- dbają o poprawną postawę ciała,
- uczą się dbać o higienę głosu,
- rozwijają pamięć ucząc się wielu piosenek z repertuaru dziecięcego ,
- nauczą się układów choreograficznych do muzyki,
- poznają utwory wielu gatunków muzycznych: muzyki klasycznej, ludowej, muzyki popularnej
- wiedzą czym są nuty, klucz wiolinowy, pięciolinia,
- rozwijają wyobraźnię oraz umiejętność twórczych działań,
- współpracują z grupą, budując poczucie własnej wartości,
- potrafią bawić się przy muzyce,
- ilustrują muzykę ruchem,
- rozwijają umiejętność liczenia, obserwacji, wypowiedzenia się,
- rozwijają płynność ruchów oraz poznają możliwości ruchowe własnego ciała.

VII. EWALUACJA

W czasie trwania innowacji będzie prowadzona dokumentacja zawierająca m. in.: scenariusze, zdjęcia imprez, uroczystości, zajęć. Na koniec roku szkolnego 2019/2020 zostanie opracowane podsumowanie wdrożonej innowacji i wynikających z niej celów, które zostanie przedstawione Rodzice Pedagogicznej.

Miernikiem jakości innowacji będą publiczne występy dzieci dla rodziców oraz zaproszonych gości, zajęcia koleżeńskie, a informacji o zaletach i wadach programu dostarczą same dzieci, które będą obserwowane w trakcie trwania zajęć i występów.

Bibliografia:

1. B. Podolska „Rytmika dla dzieci”, Kraków 2012.
 2. U. Smoczyńska „Kalendarz muzyczny w przedszkolu”, wyd. Pani Twardowska.
 3. T. Stachak, L. Florek, I. Tomera-Chmiel „Nasz muzyczny elementarz”.
 4. M. Brzozowska-Kuczkiewicz, „Emil Jaques-Dalcroze i jego rytmika”, Warszawa 1991.
 5. M. Przychodzińska -Kaciczak : „Wychowanie muzyczne - idee, treści, kierunki rozwoju”.
Warszawa: WSiP, 1989.
 6. E. Hoffman-Lipska, „Rozwijanie zdolności muzycznych dzieci”.
 7. B. Kaja „Zarys terapii dziecka”, Bydgoszcz 2001.
 8. A. Górniok-Naglik „Muzyka, a rozwój małego dziecka”. [W:]”Dziecko w świecie muzyki”
Kraków 1996.
 9. A. Tomatis, „Ucho i śpiew”, Lublin 1995.
 10. E.B. Hurlock „Rozwój dziecka”, Warszawa 1985.
 11. R. Czarniecka „Ćwiczenia muzyczno-ruchowe i tańce” , Warszawa 2000.
 12. A. Białkowski „Edukacja muzyczna. Tożsamość i praktyka”, Lublin 2006.
- www.abcmalucha.net/koncepcja-batia-strauss
 - <https://www.przedszkola.edu.pl/metoda-gimnastyki-tworczej-r--labana.html>
 - <http://badania.net/muzyka-zwieksza-inteligencje/>
 - <https://ptd.edu.pl/proftest/mds.html>
 - <http://cen.edu.pl/Materialy-metodyczne,107/Metoda-Carla-Orffa-slowo-muzyka- ruch,174.html>
 - <https://www.bing.com/images> (grafika)